

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Põhiseaduskomisjon

2006/2230(INI)

23.3.2007

ARVAMUS

Esitaja: põhiseaduskomisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Hinnang Euratomile – 50 aastat Euroopa tuumaenergiapoliitikat
(2006/2230(INI))

Arvamuse koostaja: Johannes Voggenhuber

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et kuigi ELi lepinguid on korduvalt põhjalikult muudetud, vastamaks paremini uutele vajadustele ja väljakutsetele, on Euratomi asutamislepingut tema 50-aastase ajaloo vältel muudetud ainult ühel korral¹, kusjuures peamised sätted ja põhisisu on algsel kujul säilinud;
- B. arvestades, et ehkki Euratomi asutamislepingut on viimase 50 aasta jooksul vähe muudetud, on see samal ajal toonud kaasa suure hulga teiseseid õigusakte ning seda on käsitletud märkimisväärses hulgas Euroopa Ühenduste Kohtu otsustes, mis on näiteks oluliselt laiendanud lepingu algset kohaldamisala;
- C. arvestades, et äsjane laienemisvoor on suurendanud Euroopa Liidu mitmekesisust ja vajadust ühenduse meetmete järele tuumaenergia valdkonnas; arvestades, et 27st liikmesriigist 11 territooriumil ei ole kunagi tuumaelektrijaama olnud; ning arvestades, et Itaalia on lõpetanud tuumaenergia kasutamise elektritootmiseks ning Belgia, Saksamaa, Holland ja Rootsi on otsustanud samasuguse sammu astuda;
- D. arvestades, et parlament on juba oma 18. juuni 1998. aasta resolutsioonis pealkirjaga „Resolutsioon komisjoni teatise „Tuleviku energia: taastuvad energiaallikad – ühenduse strateegiat ja tegevuskava käsitlev valge raamat” kohta” kutsunud nõukogu üles „ELi lepingu tulevase läbivaatamise käigus lisama lepingusse energia peatükki, võttes seejuures asjakohaselt arvesse taastuvate energialiikide edendamist, et tagada Euroopa tasandil pikaajaline ja keskkonnasäästlik energiapoliitika”²;
- E. arvestades, et konvent tegi Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõus ettepaneku eraldada Euratomi asutamisleping tulevase põhiseaduse õiguslikust struktuurist; arvestades, et Euroopa Liidu tulevikku käsitlevas töös ja põhiseaduse lepingut allkirjastades säilitas konvent Euratomi asutamislepingu sätted praegusel kujul lepingule lisatud protokollina;
- F. arvestades, et 24. septembri 2003. aasta resolutsioonis pealkirjaga „Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu kohta ja Euroopa Parlamendi arvamus valitsustevaheline konverentsi kokkukutsumise kohta” tervitas Euroopa Parlament Euratomi asutamislepingu eraldamist ning kutsus valitsustevahelist konverentsi üles „kokku kutsuma konverentsi Euratomi asutamislepingu läbivaatamiseks, et tühistada aegunud sätted, pidades eelkõige silmas aatomienergia edendamist ja demokraatlike otsustamismenetluste puudumist”³;
- G. arvestades, et Saksamaa, Iirimaa, Austria, Ungari ja Rootsi on Euroopa põhiseaduse lepingule lisanud deklaratsiooni, mille kohaselt tuleb ajakohastada Euratomi asutamislepingu põhisätteid ning kutsuda läbivaatamiseks „võimalikult kiiresti” kokku

¹ Euroopa Liidu lepinguga, allkirjastatud Maastrichtis 7. veebruaril 1992.

² EÜT C 210, 6.7.1998, lk 215, lõige 39.

³ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 255, lõige 14.

vastav konverents;

- H. arvestades, et Euratomi asutamislepinguga kehtestati ranged ohutusstandardid radioaktiivsete kütuseelementide ja jäätmete käitlemiseks Euroopa Liidus, ühtsed ohutusstandardid töötajate ja rahva tervise kaitseks ning kord nende standardite rakendamiseks, samuti avaldatakse lepingus vastuseisu tuumamaterjalide levitamisele sõjalistel eesmärkidel,
1. märgib, et viie aastakümne eest Euratomi asutamislepingus väljendatud ootused seoses tuumaenergiaga on muutunud; märgib, et need ootused on nüüd rohkem seotud vajadusega omada Euratomi asutamislepingu näol kindlat õiguslikku raamistikku, mis reguleeriks tuumaenergia kasutamise järelevalvet Euroopa Liidus ning annaks Euratomi õigustiku ülevõtmise kaudu raamistiku Euroopa Liiduga integreerumiseks nendele riikidele, kes kasutavad tuumaenergiat; tunnistab, et Euratomi asutamislepingu II jaotise olulised peatükid on võimaldanud kaitsta üldsust, töötajaid ja keskkonda ioniseeriva kiirguse eest (3. peatükk), arendada uurimistegevust jäätmekäitluse ja elektriyaamade ohutuse valdkonnas (1. peatükk) ning rakendada lõhustuvate materjalide suhtes Euroopas kaitsemeetmeid (7. peatükk);
 2. näeb vastuvõetamatut demokraatiadefitsiiti asjaolus, et Euroopa Parlament on peaaegu täielikult välja jäetud Euratomi õigusloomest ning et parlamendiga konsulteeritakse ainult ühe peatüki osas Euratomi asutamislepingu kümnest peatükist;
 3. juhib tähelepanu sellele, et preambuli propageerivast toonist hoolimata ei nõua Euratomi asutamisleping üheltki liikmesriigilt tuumaenergeetika arendamist oma territooriumil ning austab seega liikmesriikide suveräänset õigust otsustada ise kasutatavate energialiikide üle;
 4. juhib tähelepanu 1999. aasta mais vastu võetud Amsterdami lepingule, mis tagab Euroopa Parlamendi kaasotsustamisõiguse; avaldab kahetsust, et Euratomi asutamislepingu puhul ei ole arvesse võetud parlamendi volituste suurendamist ja eriti kaasotsustamise kasutamist enamiku ühenduse õigusloomemenetluste juures; on seisukohal, et Euratomi asutamislepingu tehnilisest olemusest hoolimata tuleks parlament ametlikult kaasata selliste tekstide vastuvõtmisse, mille õiguslik alus on Euratomi asutamisleping;
 5. rõhutab, et Euratomi asutamisleping ei takista elektrienergia siseturu arengut ning veel vähem kaupade, isikute ja kapitali vaba liikumist; rõhutab seoses sellega, et Euroopa Ühenduse asutamislepinguga kehtestatud üldnormid kehtivad ka tuumaenergiaalase tegevuse suhtes, ning märgib näitena, et tuumamaterjalide, -seadmete ja -tehnikate liikumist Euroopa Liidus ja väljaspool seda reguleerivad kahese kasutusega kaupade järelevalve eeskirjad, mis on vastu võetud EÜ asutamislepingus sätestatud kaubanduspoliitika alusel; märgib lisaks, et Euratomi õigusaktide suhtes kohaldatakse konkurentsi- ja riigiabieeskirju, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingu VI jaotises; järeldab seetõttu, et Euratomi asutamisleping ei kujuta endast mingil juhul tuumaenergia proteksionistlikku raamistikku;
 6. kordab oma nõuet kutsuda kokku valitsustevaheline konverents, et Euratomi asutamisleping põhjalikult läbi vaadata, tühistada selle lepingu aegunud sätteid, säilitada tuumatööstuse reguleerimine Euroopa tasandil, muuta allesjäävaid sätteid tänapäevase ja

jätksuutliku energiapoliitika valguses ning inkorporeerida need eraldi energia peatükina Euroopa põhiseaduse lepingusse;

7. on hoolimata erinevatest tuumaenergiat puudutavatest nägemustest seisukohal, et need Euratomi asutamislepingu sätted, mis on aidanud vältida tuumamaterjalide levikut, ja ka need, mis käsitlevad tervise- ja julgeolekuküsimusi ning radioaktiivse saaste vältimist, on olnud väga kasulikud ning neid tuleks hoolikalt koordineerida EÜ asutamislepingu tervise- ja julgeolekuküsimusi käsitlevate sätetega.

MENETLUS

Pealkiri	Hinnang Euratomile – 50 aastat Euroopa tuumaenergiapoliitikat	
Menetluse number	2006/2230(INI)	
Vastutav komisjon	ITRE	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFCO 12.10.2006	
Tõhustatud koostöö – istungil teada andmise kuupäev		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Johannes Voggenhuber 4.10.2006	
Endine arvamuse koostaja		
Arutamine parlamendikomisjonis	22.1.2007	1.3.2007
Vastuvõtmise kuupäev	19.3.2007	
Lõpphääletuse tulemused	+: 17	
	–: 0	
	0: 2	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Philip Dimitrov Dimitrov, Andrew Duff, Maria da Assunção Esteves, Bronisław Geremek, Anneli Jäätteenmäki, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Íñigo Méndez de Vigo, Rihards Pīks, Johannes Voggenhuber	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Pervenche Berès, Georgi Bliznashki, Elmar Brok, Carlos Carnero González, Gérard Onesta, Georgios Papastamkos, Bogdan Pęk, György Schöpflin, Alexander Stubb	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)		
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)		